

Utvärdering av Teaterakademin IOP mellan Stiftelsen Moomsteatern och funktionsstödsnämnden i Malmö stad

Funktionsstödsförvaltningen
Avdelningen Stöd, assistans och
daglig verksamhet

Upprättad: 2025-11-17
Ansvarig: Sara Alfredsson

Innehållsförteckning

Inledning	3
Syfte med utvärderingen	3
Bakgrund	3
Genomförande och arbetssätt i IOP:n	5
Utmaningar och förbättringsområden	7
Framtiden	8

Inledning

Syfte med utvärderingen

Syftet med denna utvärdering är att ge en samlad redovisning av hur arbetet inom det idéburna offentliga partnerskapet (IOP) mellan daglig verksamhet och Moomsteatern har bedrivits under avtalsperioden. Utvärderingen beskriver genomförande, resultat, lärdomar och utvecklingsområden samt identifierar förutsättningar för samarbete efter IOP:ns avslut. Underlaget bygger på gemensamma reflektioner mellan parterna, verksamhetsdokumentation, uppföljningsmöten och samverkansdialog.

Bakgrund

I januari 2021 beslutade Funktionsstödsnämnden att ingå en IOP med Moomsteatern. IOP är en samverkansform utformad för långsiktiga och jämlika partnerskap mellan den offentliga sektorn och den idéburna sektorn. Modellen innebär att parterna delar ansvar för ett gemensamt formulerat mål och att båda bidrar med resurser, om än av olika karaktär.

Moomsteatern har funnits sedan 1987 och är en teatergrupp för personer med intellektuell funktionsnedsättning. 1992 blev Moomsteatern en daglig verksamhet där personer med intellektuell funktionsnedsättning blev skådespelare på heltid. Sedan 2006 anställs skådespelare med intellektuella funktionsnedsättningar under kollektivavtal och arbetar integrerat med professionella skådespelare utan funktionsnedsättningar.

Idén om samarbetet växte fram ur en gemensam vilja att skapa långsiktiga och hållbara strukturer för att stärka kopplingen mellan daglig verksamhet och arbetslivet. Målet var att erbjuda en miljö där personer med beslut om daglig verksamhet kan få möjlighet att utveckla arbetslivsrelaterade färdigheter i en professionell scenkonstmiljö. Partnerskapet går även i linje med kommunfullmäktiges ambition att fler Malmöbor ska ha möjlighet att arbeta eller studera, med särskilt fokus på målgrupper som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Inom ramen för partnerskapet har verksamheten Teaterakademin etablerats. Den riktar sig till deltagare med beslut om daglig verksamhet enligt LSS och leds av en omsorgspedagog. Syftet med verksamheten är att erbjuda deltagarna praktisk träning inom teater och scenkonst, varvat med inslag som förbereder för arbetslivet och stärker deltagarnas anställningsbarhet.

Överenskommelsen som beslutades 2021 gällde till april 2024 och förlängdes därefter till april 2026. Avtalet reglerar ansvarsfördelning, ekonomiska villkor och organisering. Daglig verksamhet bidrar med lokal, utrustning, utbildning, möbler samt en omsorgspedagog på heltid. Moomsteatern bidrar i första hand med professionell kompetens, tid, metodik och tillgång till sin konstnärliga miljö.

Det övergripande syftet med IOP-avtalet är att öka anställningsbarheten för personer med funktionsnedsättning genom att stärka kopplingen mellan daglig verksamhet och arbetsliv. Därtill ska samarbetet bidra till att skapa fler arbetstillfällen för målgruppen genom en långsiktig och systematisk samverkan mellan kommunen och den idéburna sektorn, samt till att sprida kunskap om arbetsintegrerade metoder och modeller.

Deltagarna utvecklar färdigheter som arbetsdisciplin, samarbetsförmåga, punktlighet, kommunikationsförmåga och ansvarstagande. Dessa färdigheter bedöms vara relevanta även utanför scenkonstområdet, vilket breddar möjligheterna för framtida arbetslivsinträde.

Även om ingen deltagare ännu har gått vidare till en anställning bedöms partnerskapet i hög grad ha uppfyllt sitt syfte, då två deltagare har gått vidare till enskild plats hos Moomsteatern. Teaterakademin erbjuder en tydlig och genomtänkt utvecklingskedja, där deltagarna först ges möjlighet att utvecklas inom Teaterakademin, därefter delta i Moomsteaterns ordinarie verksamhet och slutligen, i vissa fall, övergå till enskild plats på Moomsteatern. Denna successiva progression har gett deltagarna möjlighet att stegvis ta större ansvar och bli mer delaktiga i arbetslivet.

Teaterakademin ger deltagarna den tid var och en behöver för att utvecklas som skådespelare i sin egen takt. Det finns ingen garanti för att den kompetens de utvecklar på Teaterakademin leder till arbete inom scenkonst, men den självkänsla, ansvarstagande och samarbetsförmåga de utvecklar kommer de ha nytta av även i en eventuell annan arbetsmarknadsinsats.

Verksamheten har därigenom stärkt deltagarnas förutsättningar för framtida arbete, inte bara inom scenkonstområdet utan även i andra branscher. De färdigheter som utvecklas, såsom punktlighet, samarbetsförmåga och ansvarstagande är generellt tillämpbara på arbetsmarknaden.

Genomförande och arbetssätt i IOP:n

Samarbetet mellan Moomsteatern och Funktionsstödsförvaltningen har i stort fungerat väl och präglats av dialog, flexibilitet och ömsesidig förståelse för verksamheternas förutsättningar. Moomsteatern bidrar med kvalitet och professionalitet i scenkonsten. Teaterakademin är inkluderade i alla sociala aktiviteter på Moomsteatern och ses som en förlängning av den fasta ensemblen. Teaterakademin deltagare ingår regelbundet i Moomsteaterns sociala och konstnärliga sammanhang. De följer repetitionsprocesser även när de inte medverkar i produktionerna, vilket ger insyn i allt från repetitioner till tekniskt arbete och föreställningsförberedelser. Denna delaktighet skapar både yrkesmässig förståelse och ett sammanhang som bygger självkänsla och ansvarstagande. Vid flera tillfällen har Teaterakademin och Moomsteatern skapat gemensamma produktioner eller arbetat med mindre sceniska projekt. Dessa erfarenheter ger deltagarna möjlighet att pröva sina kompetenser i skarpa situationer och i möten med publik. Omsorgspedagogen i Teaterakademin skapar kontinuitet i det pedagogiska arbetet och lägger den långsiktiga planeringen i samråd med Moomsteatern. De flesta av Moomsteaterns medarbetare avsätter tid för att stötta Teaterakademin i projekt och redovisningar, eller genom workshopveckor i olika teatertekniker.

Omsorgspedagogen har en central roll i att skapa struktur, stabilitet och individanpassad pedagogik. Under avtalsperioden har pedagogiken haft en tydlig inriktning: tydlig inriktning: att kombinera konstnärlig träning med individstärkande inslag. Målet är att deltagarna ska utveckla sceniska färdigheter men också sociala, kommunikativa och arbetslivsinriktade förmågor.

Samtidigt lyfter Moomsteatern att pedagogisk kompetens bör kombineras med scenkonstnärlig erfarenhet för att verksamheten ska hålla en nivå som motsvarar den professionella miljön.

Kommunikation och samverkan har varit kontinuerlig och lösningsfokuserad, med regelbundna avstämningar mellan inspicienter tillika ansvarig för den operativa delen av samarbetet på Moomsteatern och DV-handledare samt löpande kontakt mellan verksamhetsledningarna. Arbetskonsulenter inom daglig verksamhet har varit involverade i verksamhetens utveckling och har därigenom god förståelse för Teaterakademin krav och arbetsformer. Detta har underlättat matchning av deltagare och skapat en samsyn kring målgrupp och förväntningar.

Teaterakademiens lokaler bedöms vara ändamålsenliga och gynnsamt placerade i nära anslutning till Moomsteatern. Detta har skapat praktiska fördelar för samverkan och minskat restid mellan aktiviteter.

Teaterakademin har ett omfattande nätverk av samarbetspartner, bland annat Skånes Dansteater, Röda Tråden DV, ShareMusic & Performing Arts och Lilith Performance Studio. Genom dessa samarbeten har deltagarna tagit del av professionella workshops, föreställningar, festivaler och scenkonstevenemang. Medverkan i Malmöfestivalen och Malmö Sommarscen har dessutom gett erfarenhet av stora scenkonstsammanhang och stärkt deltagarnas arbetslivsorientering.

Samarbetet mellan parterna har präglats av en vilja att hitta gemensamma lösningar och av en ömsesidig förståelse för respektive parts förutsättningar. Även arbeten utanför ordinarie arbetstider, såsom kvälls- och helgaktiviteter, har kunnat genomföras utan hinder tack vare flexibel planering.

Sedan starten av Teaterakademin har tio deltagare varit inskrivna på den dagliga verksamheten. Den stegvisa övergången från Teaterakademin till enskild plats på Moomsteatern har fungerat väl. Två deltagare har genomfört denna övergång, och uppföljningen från DV-personal har upplevts som både tillräcklig och väl avvägd.

Det pedagogiska arbetet har präglats av kvalitet och engagemang. Under avtalsperioden har fyra olika omsorgspedagoger haft uppdraget, vilket har tillfört olika perspektiv men också inneburit bristande kontinuitet och trygghet för deltagarna. Moomsteatern betonar vikten av att den pedagogiska kompetensen kombineras med erfarenhet av teater eller scenkonst.

Omsorgspedagogen arbetar utifrån perspektivet att kompetensutveckling handlar om att lära sig förstå individen och att scenkonstarbetet handlar om att bygga självförtroende. Omsorgspedagogen besitter också kompetens att med deltagarna arbeta med det som är skådespelarens konkreta verktyg; kropp, röst, fokus, inlevelse och arbetsdisciplin.

Utmaningar och förbättringsområden

Teaterakademin står inför flera utmaningar som påverkar både verksamhetens kvalitet och långsiktiga hållbarhet. En av de mest tydliga är den begränsade gruppstorleken vilket begränsar dynamiken, möjligheten till grupparbete och utvecklingsmöjligheter. Den lilla gruppen påverkar även kapaciteten att erbjuda praktikplatser på Moomsteatern, och kan göra det svårare för deltagarna att uppleva variation i sociala och kreativa sammanhang. Samtidigt innebär den professionella inriktningen att verksamheten ställer höga krav, vilket ibland har lett till att deltagare valt att avsluta sitt engagemang. Detta visar på behovet av att se över kriterier för deltagarval och att arbeta med flexibla lösningar för gruppstorlek och rekrytering. Att rekrytera nya deltagare har visat sig svårt, delvis beroende på att andra kommuner inte velat bevilja plats inom Malmö stads dagliga verksamhet. Flera intresserade personer från närliggande kommuner har hört av sig, och en av dessa fick avslag i Förvaltningsrätten efter att hemkommunen nekat plats. Detta indikerar behov av samverkan på regional nivå kring yrkesinriktad daglig verksamhet inom kultursektorn. Denna fråga kommer att hanteras inom ramen för Skånes Kommuners strategiska nätverk hälsa, social välfärd och omsorg.

Närvaro och deltagande är ytterligare ett område som kräver uppmärksamhet. Variation i dagsform och individuella förutsättningar påverkar engagemanget och gör att stöd och uppföljning behöver vara strukturerade och tydliga. Vid större projekt, där deltagarnas gemensamma insats är avgörande, kan bristande närvaro påverka både kvalitet och arbetsmiljö. Tidigare handledarbyten har också inneburit att det proaktiva stödet för närvaro ibland har varit begränsat, vilket visar behovet av tydligare rutiner och kontinuitet.

Pedagogisk kontinuitet har varit en utmaning under avtalsperioden. Fyra olika omsorgspedagoger har haft ansvar för verksamheten, vilket har inneburit variation i pedagogiska perspektiv men också bristande stabilitet och trygghet för deltagarna. Eftersom verksamheten i huvudsak leds av en pedagog är den sårbar vid personalomsättning eller frånvaro, vilket kan påverka planering och genomförande av aktiviteter. För att stärka långsiktig utveckling och kvalitet behöver kontinuiteten säkras, exempelvis genom dubbel bemanning eller system för överlämning mellan pedagoger.

Utvärderingen visar även att förvaltningen behöver se över förutsättningarna för en framtida ekonomisk hållbarhet.

Sammanfattningsvis visar dessa utmaningar på behovet av en mer flexibel och hållbar lösning för verksamhetens fortsatta utveckling. Det gäller att säkra pedagogisk kontinuitet, stärka rekryteringsmöjligheter, skapa tydliga riktlinjer för närvaro och deltagande, samt säkerställa ekonomiska förutsättningar för att kunna bedriva verksamheten med hög kvalitet. Genom att adressera dessa områden finns goda möjligheter att vidareutveckla Teaterakademin och stärka deltagarnas förutsättningar att närma sig arbetslivet, både inom scenkonst och i andra yrkesområden.

Framtiden

Parterna är överens om att samarbetet mellan Moomsteatern och daglig verksamhet har varit framgångsrikt och bör fortsätta även efter nuvarande avtalsperiod. IOP-modellen har möjliggjort en jämlik och nära samverkan mellan den offentliga och den idéburna sektorn, vilket har skapat stabilitet, engagemang och gemensam problemlösning. Samtidigt har modellen sina begränsningar; den är relativt stel när det gäller flexibilitet i beslutsvägar och möjligheter att snabbt anpassa verksamheten till förändrade behov. För att verksamheten ska kunna utvecklas vidare och nå fler deltagare bedöms därför ett nytt, mer flexibelt avtal vara nödvändigt. Ett sådant avtal bör möjliggöra kortare beslutsvägar, större handlingsutrymme för verksamheten och bättre förutsättningar för att arbeta agilt, med fokus på verksamhetens behov och mål.

Flera faktorer har visat sig vara centrala för Teaterakademins framgång och bör beaktas i det fortsatta arbetet. Den tydliga utvecklingskedjan, där deltagarna stegvis går från Teaterakademin till Moomsteaterns ordinarie verksamhet och därefter kan övergå till enskild plats, har visat sig skapa både trygghet och motivation. Kopplingen till arbetslivet och den professionella scenkonstmiljön har bidragit till stolthet, engagemang och hög arbetsdisciplin bland deltagarna.

Kombinationen av omsorgsperspektiv och arbetslivsorienterad logik har gett verksamheten en unik karaktär, där konstnärlig utveckling och individuella mål går hand i hand.

För att ytterligare stärka verksamhetens långsiktighet och kvalitet finns ett behov av att säkra pedagogisk kontinuitet. Det är också viktigt att utveckla rekryteringsarbetet och skapa fler kontaktytor mot presumtiva deltagare, för att

bredda målgruppen och öka deltagarantalet. Målgrupp, antagningskriterier och förväntningar bör förtydligas så att både interna aktörer och externa samarbetspartners har en gemensam förståelse. Riktlinjer för närvaro behöver utvecklas för att säkerställa kontinuitet i deltagarnas engagemang, och informationsinsatser riktade mot andra kommuner bör förstärkas för att öka möjligheten till regional samverkan.

Slutligen bör det yrkesinriktade dagliga verksamhetskonceptet vidareutvecklas för att skapa fler möjligheter för deltagarna att utveckla färdigheter som är relevanta både inom scenkonst och på den bredare arbetsmarknaden. Genom att kombinera dessa åtgärder med fortsatt dialog och nära samarbete mellan parterna finns goda förutsättningar för att Teaterakademin ska kunna växa, stärka deltagarnas anställningsbarhet och fungera som en modell för framtida yrkesinriktade satsningar inom daglig verksamhet och kultursektorn.